

INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

BETEGJOG

Tájékoztatáshoz való jog

Az egészségügyről szóló törvény rendelkezik a betegek tájékoztatáshoz való jogáról és az orvosok tájékoztatási kötelezettségéről, így meghatározza azt, hogy KI, KIT, MIKOR, MIRŐL ÉS HOGYAN KÖTELES TÁJÉKOZTATNI.

MIT JELENT, MIÉRT FONTOS A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG?

A tájékoztatáshoz való jog azt jelenti, hogy a beteg jogosult arra, hogy számára egyéniesített formában, érthető módon kapjon tájékoztatást, melynek során figyelemmel kell lenni életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára.

FONTOS!

A beteg ellátása során azért kell kiemelt figyelmet fordítani a tájékoztatásra, mert annak eredményeként tud a beteg érdemben részt venni az egészségügyi ellátásával kapcsolatos döntések meghozatalában.

A tájékoztatáshoz – szükség esetén és lehetőség szerint – tolmácsot vagy jelnyelvi tolmácsot biztosítanak.

KIT KELL TÁJÉKOZTATNI?

A tájékoztatást a **beteg vagy az általa megjelölt személy részére** kell nyújtani.

A **cselekvőképtelen, a korlátozottan cselekvőképes kiskorú** és a cselekvőképességében bármely ügycsoport tekintetében **részlegesen korlátozott betegnek is joga van** a korának és pszichés állapotának megfelelő tájékoztatáshoz, azonban az ő esetükben az önrendelkezési jogot nem ők gyakorolják, ezért tájékoztatást kell nyújtani a törvény által meghatározott személyek számára is.

Ha a betegnek az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában a támogatott döntéshozatalról szóló törvény szerinti támogatója van, a beteg kérelmére a tájékoztatás során biztosítani kell támogatója jelenlétét.

Ki tájékoztat?

A kezelőorvos a tőle elvárható ismereteknek megfelelően és legjobb tudása szerint tájékoztatja a beteget annak egészségi állapotáról.

Mikor kell tájékoztatni?

A kezelőorvosnak a beteg állapota által indokolt rendszerességgel, folyamatos jelleggel kell tájékoztatást nyújtania.

Hogyan kell a tájékoztatásnak megtörténnie?

Minden esetben egyéniesített formában kell megtörténnie, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a tájékoztatás egyedi, személyes igények és szempontok figyelembevételével történjen. A szóban történő tájékoztatás nem helyettesíthető az előre elkészített általános ismertető segédanyagok átadásával.

A kezelőorvos a beteg tájékoztatását körültekintően, szükség szerint fokozatosan, a beteg állapotára és körülményeire tekintettel végzi.

MIRŐL KELL A BETEGET TÁJÉKOZTATNI?

- egészségi állapotáról, beleértve ennek orvosi megítélését is,
- a javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról,
- a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól,
- a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontjairól,
- döntési jogáról a javasolt vizsgálatok, beavatkozások tekintetében,
- az egyes vizsgálatok, beavatkozások elvégzését követően azok eredményéről, esetleges sikertelenségéről, illetve a várttól eltérő eredményről és annak okairól,
- a lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,
- az ellátás folyamatáról és várható kimeneteléről,
- a további ellátásokról,
- a javasolt életmódról.

FONTOS!

A tájékoztatáshoz való jog akkor is megilleti a beteget, ha a beteg beleegyezése egyébként nem feltétele az ellátás megkezdésének.

Az orvos a vizsgálatot megelőzően köteles a beteget – *amennyiben állapota lehetővé teszi* – arról tájékoztatni, hogy a vizsgálat és az azt követő **ellátás térítési díját meg kell téríteni**, ha a vizsgálat eredménye szerint sürgős szükség nem áll fenn és az ellátás költségének fedezete a központi költségvetésben és az Egészségbiztosítási Alapon keresztül sincs biztosítva.

Lemondhat-e a beteg a tájékoztatásról?

A cselekvőképes beteg a tájékoztatásáról **lemondhat**, kivéve, ha a betegsége természetét ismernie kell ahhoz, hogy ezzel másokat ne veszélyeztessen, például fertőző betegségek esetén.

Kiemelendő jogosultság, hogy a **16. életévét betöltött kiskorú személy is lemondhat** a tájékoztatásáról. Amennyiben az egyes beavatkozásokra a beteg kezdeményezésére és nem terápiás célból kerül sor, a tájékoztatásról való lemondás csak írásban érvényes.

Mit jelent a „kérdés joga”?

A betegnek joga van a **tájékoztatás során és azt követően is további kérdésre**. A kérdés joga hatékony eszköz arra, hogy a beteg az ellátása során felmerülő kérdéseire választ kapjon, továbbá tisztázza azon szempontokat, amelyek az ellátáshoz kapcsolódó döntéseit segíthetik.

A gyermeknek joga van a tájékoztatáshoz?

A törvényes képviselő tájékoztatásán túl a tájékoztatáshoz való jog a gyermeket is megilleti az egészségügyi ellátás igénybevétele során. A kezelőorvos a gyermek életkorára, iskolázottságára és pszichés állapotára tekintettel kell, hogy tájékoztatást nyújtson a gyermeknek.

FONTOS!

A 16. életévét betöltött, ún. érett kiskorú megnevezheti azt a cselekvőképes személyt, akit tájékoztatni kell. Így megteheti azt is, hogy a törvény által a tájékoztatásra feljogosított személyek közül bárkit, akár a törvényes képviselőt is kizárhatja a tájékoztatásból.

Tájékoztatás és a betegjogok kapcsolata

A tájékoztatáshoz való jog magában foglalja többek között azt is, hogy a beteg információt kapjon a betegeket megillető jogokról, valamint azok érvényesíthetőségeiről.

Betegjogokról a betegjogi képviselő, illetve maga az egészségügyi szolgáltató – pl. a házirend segítségével- nyújthat tájékoztatást a beteg és hozzátartozói számára.

A területileg illetékes betegjogi képviselő elérhetőségét minden egészségügyi szolgáltató jól látható helyen ki kell, hogy helyezze és amennyiben rendelkezik honlappal, a honlapon is fel kell tüntesse.

Vonatkozó jogszabályok
1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

Amennyiben további kérdése van, forduljon bizalommal az egészségügyi ellátás helye szerint illetékes betegjogi képviselőhöz! A betegjogi képviselők elérhetősége a honlapunkon megtalálható.

 INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

BELÜGYMINISZTERIUM

✉ 1365 Bp., Pf.: 646.

☎ +36-1/8969-000

Ingyenesen hívható zöld szám:

+36-80/620-055

@ ijsz@ijsz.bm.gov.hu

🌐 www.ijsz.hu

